

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Број: Гж.8411/10
Дана: 28. априла 2011. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Јелице Бојанић-Керкез, председника већа, Душанке Бабић и Матилде Момчиловић, чланова већа, у правној ствари тужиоца **Д.У.** из А., против тужене **РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ** коју заступа Републичко јавно правобранилаштво-Одељење у С., ради накнаде штете, вредност предмета спора 20.000.000,00 динара, одлучујући о жалби тужиоца на пресуду Вишег суда у С. број П... од 23. марта 2010. године, у седници већа одржаној 28. априла 2011. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу **ОДБИЈА** и пресуду Вишег суда у С. број П.... од 23. марта 2010. године у побијаном делу којим је тужбени захтев одбијен и одлучено о трошковима поступка (став 1. и 2. изреке) **ПОТВРЂУЈЕ.**

Образложење

Првостепеном пресудом одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да на име накнаде штете исплати тужиоцу износ од 2.000.000,00 динара за претрпљени страх у периоду од 1999.-2008. године, износ од 1.000.000,00 динара за претрпљени страх његове млт.деце због доласка и узнемиравања од стране полиције по налогу тужене у периоду од 1999.-2008. године, износ од 2.000.000,00 динара за претрпљени душевни бол тужиоца због нехуманог односа према њему, износ од 10.000.000,00 динара због умањења пословног угледа и изгубљених послова у периоду од 1999.-2008. године и износ од 5.000.000,00 динара за изгубљени приход услед необављања пословне делатности од 1999.-2008. године, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате (став 1.изреке). Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 25.000,00 динара (став 2. изреке).Ставом 3. изреке тужилац је ослобођен од трошкова плаћања судских такси на тужбу и одлуку.

Против ове пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу из чије садржине произилази да се ожалбена пресуда побија због битне повреде одредаба парничног

поступка и погрешне примене материјалног права. Жалбом се предлаже да се пресуда у побијаном делу преиначи, тужбени захтев у целости усвоји, а тужени обавезе на плаћање трошкова поступка.

Жалба није основана.

Испитујући првостепену пресуду у границама жалбених и разлога на које пази по службеној дужности у смислу одредбе члана 372. став 2. ЗПП, овај суд налази да је првостепени суд без битних повреда одредаба парничног поступка, потпуно и правилно утврдио чињенично стање, на које је правилно применио материјално право.

Предмет спора је захтев тужиоца за накнаду штете која му је, према наводима тужбе, проузрокована незаконитим радом органа тужене Републике Србије вођењем кривичног поступка против овде тужиоца пред Општинским судом у А., окончаног правноснажном пресудом број К... од 15.03.2006. године којом је оптужба проив тужиоца одбијена због наступања застарелости кривичног гоњења.

Према чињеничном утврђењу, решењем Општинског суда у А. број Ки... од 14.02.2001. године, против Д.У. одређено је спровођење истраге због постојања основане сумње да је извршио кривично дело превара из члана 171. став 1. КЗ РС у продужењу.

Дана 22.05.2002. године ОЈТ А. је против Д.У. подигао оптужницу број Кт... због два кривична дела превара из члана 171. став 1. КЗ РС, којом му је стављено на терет да је дана 08.01.1999. и 10.03.1999. године, као власник СЗР "Н.-г." у намери да себи прибави имовинско правну корист приликом закључења правног посла о извршеној услузи са М.,С." у вредности од 20.042,47 динара и приликом склапања послова о куповини грађевинског материјала у вредности од 58.763,85 динара, представника ДП РТЦ "Л.л." довео у заблуду тако што је лажно представио да је његова радња солвентна, у ком правцу је издао акцептне налоге за наведене вредности, иако није имао средстава на рачуну у време доспећа, а услуге су му извршене и роба испоручена, али он ништа није платио, на који начин је себи прибавио противправну имовинску корист у висини означених износа.

Кривични поступак против овде тужиоца због наведеног кривичног дела вођен је пред Општинским судом у А. под бројем К..., односно под бројем К... након укидања првостепене пресуде. Због вођења овог кривичног поступка тужилац се није налазио у притвору. У том поступку био је заступан од стране пуномоћника Д.К., адвоката из С., а само главни претрес од 28.05.2003. године је био одржан у присуству оптуженог, овде тужиоца, када је он по наредби суда принудно доведен из притвора у Централном затвору у Београду, у ком притвору се налазио у вези са кривичним поступком који је против њега вођен пред Општинским судом у О. број К...

Пресудом број К... од 29.05.2003. године Д.У. осуђен је на казну затвора у трајању од 5 месеци и обавезан да на име накнаде штете оштећеном М.,С." исплати износ од 20.042,47 динара са законском каматом од 10.01.1999. године до исплате. По жалби оптуженог, ова је пресуда укинута решењем Окружног суда у С. број Кж... од 28.01.2005. године и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење. У поновљеном поступку пред Општинским судом у А. Д.У. суђено је у одсуству, с обзиром на то да је он дана 30.11.1997. године одјавио пребивалиште из А., а није пријавио ново пребивалиште, услед чега је суду био недоступан. Кривични поступак вођен је у складу са законским овлашћењима и обустављен је пресудом број К... од

15.03.2006. године тако што је оптужба против овде тужиоца одбијена због наступања застарелости кривичног гоњења. Пресуда је браниоцу достављена дана 17.03.2006. године. Како је овде тужилац суду био недоступан, према одредбама ЗКП пресуда је истакнута на огласну таблу суда дана 16.03.2006. године, тако да је правноснажна постала 03.04.2006. године. Д.У. се дана 21.08.2007. године обратио Општинском суду у А. са захтевом да му се пресуда број К.... достави путем КПЗ С.М., те му је она дана 07.09.2007. године и уручена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 02.06.2009. године.

Полазећи од наведених чињеница, правилно је првостепени суд одлучио када је као неоснован одбио тужбени захтев у целости, налазећи да из чињенично утврђеног не произилази основаност тужиочевих тврдњи да су испуњени услови предвиђени одредбама чланова 14., 556. и 560. ЗКП за остварење тужиочевог права на накнаду штете, нити је тужилац доказао да је у поступању органа туженог приликом вођења кривичног поступка било радњи којима би му била нанета каква штета у смислу одредбе члана 172. ЗОО.

Жалбом тужиоца спори се оваква одлука првостепеног суда, истицањем да је ожалбена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка, са апострофирањем повреде из тачке 7. става 2. члана 361. ЗПП. Жалбом се спори и правилност примене материјалног права у доношењу ожалбене одлуке, те следом тога и одлуке о трошковима поступка.

Изнето жалбом се не може прихватити.

Наиме, тужилац као повреду свог права расправљања наводи да тужени није приступио на рочиште за главну расправу, а био је уредно позван, сматрајући да је у том случају првостепени суд био дужан да донесе пресуду због пропуштања сагласно одредби члана 476. став 1. ЗПП у вези са чланом 338. став 1. истог Закона.

Према члану 361. став 2. тачка 7. ЗПП, битна повреда парничног поступка увек постоји ако странци незаконитим поступањем, а нарочито пропуштањем достављања, није дата могућност да расправља пред судом. Суд је, према члану 5. став 1. ЗПП, дужан да свакој странци пружи могућност да се изјасни о захтевима и наводима противне странке.

Испитујући првостепену пресуду сходно наведеном, овај суд налази да се у радњама првостепеног суда нису стекла обележја незаконитости услед којих би тужиоцу приступ суду и право на предлагање доказа у прилог његових тврдњи било ускраћено. Доставе писмена и позива вршених тужиоцу у спроведеном поступку извршене су у свему у складу са процесним правилима, а могућност изјашњења и учествовања тужиоца у поступку остала је несметана. Жалбене тврдње да је мимо испуњених услова суд пропустио да донесе пресуду због пропуштања, неосноване су, с обзиром на то да у овој парници нису били испуњени услови за доношење пресуде због пропуштања прописани одредбом члана 338. став 1. ЗПП, а услови прописани одредбом члана 476. став 1. ЗПП, на које се жалилац позива, односе се на спор мале вредности.

У поступку нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које овај суд пази по службеној дужности.

Жалбом се побија и правилност примене материјалног права приликом доношења одлуке о одбијању тужбеног захтева.

Уважавајући чињенице поуздано утврђене на основу увида у садржину кривичног списка Општинског суда у А. број К...., правилно је првостепени суд нашао да у радњама Општинског суда у А. током вођења кривичног поступка у предмету број К.... (К....) не постоје пропусти у поступању супротни законској регулативи, односно да се нису стекли услови за заснивање одговорности туженог по члану 172. став 1. ЗОО.

Према члану 172. став 1. ЗОО, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. За одговорност правног лица по овом основу потребно је да је штета настала због незаконитог или неправилног рада његових органа. Незаконит рад се манифестује као поступање противно закону, другом пропису или општем акту или пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени, или као радња противна обичајима и правилима норме, док се као неправилан рад сматра предузимање оних радњи које нису у складу са општим нормама у вршењу службе, односно делатности, а којима је грађанима, односно правним лицима причињена штета. Да би тужена била одговорна за накнаду штете, потребно је да је штета настала и да постоји узрочна веза између незаконитог и неправилног рада њених органа и настале штете.

Из садржине кривичног списка број К.... (К....) несумњиво је да су поступци полицијских органа, јавног тужиоца, истражног судије и судије на претресу у случају постојања основане сумње да је извршено кривично дело за које је овде тужилац терећен, предузети у свему по правилима процедуре коју прописују Закон о унутрашњим пословима и Законик о кривичном поступку, те како су на закону засновани, не представљају основ за накнаду тужбом потраживане штете. Само вођење кривичног поступка који је окончан одбијањем оптужбе против овде тужиоца због застарелости кривичног гоњења, не представља доказ незаконитог рада органа тужене. Како, по оцени овог суда, ни у радњама првостепеног парничног суда нема противправности, то нису испуњени услови за накнаду штете по општим правилима прописаним одредбом члана 172. став 1. ЗОО. Тужилачка страна није у спроведеном поступку доказала да је орган тужене поступао незаконито у обављању својих послова, нити је доказала постојање штете и постојање узрочно последичне везе између поступања органа тужене и штете за коју тужилац тврди да је настала.

Тужилац се у току трајања преткривичног и кривичног поступка у предмету К.... (К....) није налазио у притвору. Самим тим, и поред доношења пресуде којом је оптужба против њега у овом предмету одбијена због застарелости кривичног гоњења, није испуњен услов за потраживање накнаде штете по основу одредби чланова 14., 556. став 1. и 560. став 1. ЗКП, с обзиром на то да је овим одредбама дато право на накнаду штете у ситуацији неоснованог лишења слободе (чл.14. и 560. ЗКП), односно у случају неоправдане осуде (чл.556. ст.1. ЗКП), када право на накнаду штете има лице према коме је била правноснажно изречена кривична санкција или које је оглашено кривим, а ослобођено од казне, а доцније је поводом ванредног правног лека нов поступак правноснажно обустављен или је правноснажном пресудом ослобођено од оптужбе или је оптужба одбијена. Како је тужилац ослобођен од оптужбе у редовном поступку, а лишен слободе није био, он није властан титулар права на накнаду штете по основу неоснованог лишења слободе и неоправдане осуде.

Имајући у виду и правила о терету доказивања предвиђена регулативом члана 223.ЗПП, правилно је првостепени суд поступио када је одбио тужбени захтев, с

обзиром на то да у конкретном случају не постоји основ за досуду тражене накнаде. Тужилац доказао није да је претрпео нематеријалну штету у смислу одредби члана 200. ЗОО за коју потражује накнаду у овој парници, у виду претрпљеног страха због бојазни за исход кривичног поступка, као и душевних болова због повреде части и угледа, нити материјалну штету у виду изгубљене добити услед необављања делатности у периоду од 1999.-2008. године.

Правилно је првостепени одбио и део тужбеног захтева којим тужилац потражује накнаду нематеријалне штете по основу страха претрпљеног од стране његове деце, а у недостатку тужиоачеве легитимације да исту потражује.

Следом одлуке о тужбеном захтеву, правилно је првостепени суд одлучио и о трошковима поступка, на основу одредбе члана 159. ЗПП.

У ситуацији да тужилац није поставио опредељен захтев за накнаду трошкова жалбеног поступка, те да са жалбом није успео, овај суд о истима није одлучивао.

Са свега наведеног, жалба је као неоснована одбијена и првостепена пресуда у побијаном делу потврђена на основу одредбе члана 375. ЗПП.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Јелица Бојанић-Керкез, с.р.

Зто:

накнада штете